

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

САВЧАКА РОМАНА НЕСТОРОВИЧА

**"АРХІТЕКТУРА ПОЛЬСЬКИХ ТЕАТРІВ УКРАЇНИ. ПРИНЦИПИ
ТИПОЛОГІЇ ТА ПРОЕКТУВАННЯ"**

поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування
(галузь знань 19 Архітектура та будівництво)

Театр від часу свого зародження завжди був невід'ємною частиною соціально-культурного життя людства. Політичні, культурні, соціально-економічні, етнічні фактори більшою чи меншою мірою впливали на його становлення та розвиток.

Щодо польських театрів в Україні, то ця тема потребувала комплексного дослідження культури та історії України з даного питання. З огляду на відсутність окремих робіт, присвячених архітектурі польських театрів в Україні, вивчення їх історіографії базувалося на характеристиці праць, які розкривають окремі грані досліджуваного питання.

Актуальність теми дослідження Савчака Р.Н. полягає у вдосконаленні і розвитку архітектурної типології театрів в Україні, що підтверджується результатами наукових і практичних досліджень, проведених здобувачем. Аналіз дисертації Савчака Р.Н. дозволив підтвердити актуальність теми дослідження, ступінь обґрунтованості основних наукових положень і висновків, розроблених автором практичних рекомендацій, наукової новизни, практичного значення роботи, а також оцінити рівень проведеного дослідження в цілому.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами. Дослідження відповідає науковому напряму кафедри дизайну архітектурного середовища Інституту архітектури та дизайну Національного університету "Львівська політехніка" - Культурологія архітектури і дизайну" та "Типологія архітектури і архітектурного середовища.

Ступінь обґрунтованості, достовірності наукових положень, висновків, рекомендацій. Представлена комплексна методика дисертації, в якій вдало висвітлюються всі аспекти досліджуваної теми. Узагальнено значний обсяг отриманої інформації з проведених досліджень, що дало змогу сформулювати змістовні висновки щодо новітніх принципів формування архітектури польських театрів в Україні. Результати дослідження вдало висвітлені в ілюстраціях та додатках. Слід зазначити позитивні характеристики роботи, які складаються з логічним викладенням матеріалу, чітких висновків та відповідності темі, меті та завданням даного дисертаційного дослідження.

Дисертація Савчака Р.Н. складається з анотації, термінологічного словника, вступу, чотирьох розділів з висновками до них, загальних висновків, списку використаної літератури та додатків. Дисертаційну роботу викладено на 174 сторінках, з яких: 129 стор. основного тексту, 40 стор. з ілюстраціями та таблицями, 4 додатки, 10 стор. використаної літератури із 115-ти позицій.

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій у наукових публікаціях. За темою дисертаційного дослідження опубліковано 4 праці, одна з них опублікована в науковому зарубіжному періодичному виданні - Республіки Польща. Результати дослідження були оприлюднені на чотирьох наукових міжнародних конференціях.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає у визначенні принципів архітектурної типології та проектування польських театрів в умовах сучасної України.

Автором дисертації отримано такі наукові результати:

- розроблено принципи архітектурної типології та проектування нових типів польських театрів в умовах сучасної України;
- сформовано класифікацію польських театрів за такими ознаками: за місткістю, за жанром, за функціональним складом елементів, за типом сцени, за сприйняттям у середовищі, за архітектурним рішенням;

- подано рекомендації щодо складу функціонально-технологічних елементів театрів;
- визначено оптимальні розміри та просторово-композиційні прийоми організації театрального простору;
- запропоновано перспективні методи формування та розвитку сучасного польського театрального мистецтва в Україні.

Практична цінність результатів дослідження полягає у можливості використання їх під час розроблення змін до ДБН, для складання завдань на проектування театрів, при формуванні оновлених навчальних програм і курсів у закладах вищої освіти, а також у науково-дослідних інституціях.

Результати дослідження отримали вдале впровадження у пошукових, експериментальних, конкурсних і навчальних проектах театрів і театральних просторів, які здійснювались здобувачем під керівництвом д. арх., проф. В.І. Проскуракова, к. арх., доц. Б.В.Гоя.

У дисертації наводяться анотації українською та англійською мовами.

У вступі ґрунтовно сформульовано актуальність теми, науково визначено основну мету, яка відповідає зазначеній темі дослідження, та розкрито у завданнях дисертаційного дослідження, визначено об'єкт та предмет дослідження, наведено дані про публікації, апробацію наукових розробок та впровадження результатів дослідження в практику проектування. Аргументовано окреслено застосування в роботі наукових дослідницьких методів.

У першому розділі дисертаційної роботи розглянуто стан дослідження архітектури польського театру в Україні та світі у наукових джерелах, визначено методику дослідження та генезу формування видовищ в культурі польського народу.

У другому розділі розглянуто еволюцію проектування і будівництва польських театрів в Україні та за кордоном, розроблено класифікацію польських театральних будівель України за такими ознаками: за місткістю, за жанром, за функціональним складом приміщень, за типом сцени, за типом сприйняття в середовищі, за архітектурним рішенням театрів.

У третьому розділі надаються пропозиції з типології сучасних польських театрів, на основі виявлення факторів, які впливають на формування польського театру в умовах сучасної України (політичні, соціально-економічні, демографічні, архітектурно-типологічні, естетичні, технічно-технологічні). Розроблена функціональна структура сучасного польського театру України. Запропоновано конструктивні та технологічні рішення театрів та театральних просторів.

У четвертому розділі надані рекомендації з проектування польських театральних-видовищних споруд в Україні. Розроблені пропозиції щодо організації мережі театральних-видовищного обслуговування польськими театрами. Запропоновано номенклатуру типів польських театрів. Розглянуті перспективні методи відродження та розвитку сучасного театального мистецтва в Україні на основі пристосування та розбудови історичних будівель під сучасні театри. Розроблені принципи архітектурно-планувальної організації польських театрів, які повинні формуватися із застосуванням національної культури та традиціями.

Висновки дисертаційного дослідження розкривають вагомі результати і доводять, що мета дослідження – виявлення основних тенденцій розвитку історичної та сучасної архітектури польських театрів України, визначення їх типологічних принципів формування виконані в повному обсязі.

Дисертаційна робота Савчака Р.Н. має наукову та практичну цінність, але слід відзначити деякі дискусійні моменти та висловити побажання:

1. Підрозділ 2.2 можливо доповнити результатами проведених автором натурних обстежень польських театральних-видовищних об'єктів.
2. Методи дослідження слід висвітлити у більш ширшому обсязі.
3. Дисертація дещо перевантажена інформативно-історичними матеріалами.
4. Є повтори тексту у різних розділах дисертації.
5. У роботі наведені посилання на застарілі державні будівельні норми України.

Вказані дискусійні моменти не впливають на загальне позитивне враження від роботи та можуть бути враховані у подальшій науковій та практичній діяльності здобувача.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Савчака Р.Н. на тему "Архітектура польських театрів України. Принципи типології та проектування" за своєю актуальністю, ступенем новизни, рівнем наукових та практичних результатів дослідження відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017р. № 40 та положенню Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року № 167. Виходячи з цього, автор дисертаційного дослідження Савчак Роман Несторович заслуговує на присудження йому вченого ступеня доктора філософії за спеціальністю 191 - Архітектура та містобудування.

Офіційний опонент:

завідувач кафедри архітектурного проектування цивільних будівель і споруд Київського національного університету будівництва та архітектури, доктор архітектури, професор, Заслужений архітектор України

В.В.КУЦЕВИЧ

Підпис доктора архітектури, професора,
Заслуженого архітектора України Куцевича В.В.

«ЗАСВІДЧУЮ»

Вчений секретар
Вченої ради КНУБА,
кандидат технічних наук, доцент

М.О.КЛИМЕНКО